

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.1.26.
COM(2017) 38 final

2017/0013 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való
alkalmazásának korlátozásáról szóló 2011/65/EK irányelv módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2017) 22 final}

{SWD(2017) 23 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat indokai és céljai

A 2011/65/EU irányelv (RoHS 2 irányelv) szabályokat határoz meg egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról. A RoHS 2 rendelkezései az EU piacán forgalmazott valamennyi elektromos és elektronikus berendezésre vonatkoznak, függetlenül attól, hogy azokat az EU-ban vagy harmadik országokban gyártották. A RoHS 2 elsősorban az elektromos és elektronikus berendezések ipari gyártóit, importőreit és forgalmazóit, valamint vásárlóit érinti.

A RoHS 2 a hulladékhierarchia elsődleges prioritására, a hulladékkeletkezés megelőzésére irányul. A hulladékkeletkezés megelőzése olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek csökkentik az anyagokban és termékekben lévő károsanyag-tartalmat. Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaiban található veszélyes anyagok mennyiségének csökkentése megkönnyíti az ilyen hulladékok kezelését. Emellett elősegíti a termékek újrafelhasználását és a használt anyagok újrafeldolgozását, ami előmozdítja a körforgásos gazdaságot.

A RoHS 2-re az EU-ban a kereskedelem előtt álló akadályok és a verseny torzulásának megelőzése érdekében van szükség. Ilyen problémák akkor fordulhatnak elő, ha a veszélyes anyagok használatára vonatkozó korlátozásokról szóló jogszabályok, illetve közigazgatási intézkedések eltérőek az egyes tagállamokban. A RoHS 2 irányelv emellett hozzájárul az emberi egészség védelméhez, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak környezetvédelmi szempontból megfelelő hasznosításához és ártalmatlanításához.

A RoHS 2 a korábbi RoHS irányelv (2002/95/EK, RoHS 1) átdolgozása. A két RoHS irányelv világszerte a veszélyes anyagok felhasználásának csökkentését vonta maga után: több országban, köztük Kínában, Koreában és az Egyesült Államokban is kidolgoztak a RoHS-hoz hasonló jogszabályokat.

A RoHS 2 új fogalommeghatározásokat vezetett be, és kiterjesztette az irányelv hatályát az orvostechikai eszközökre és a felügyeleti és vezérlő eszközökre. Ezeknek a rendelkezéseknek a hatását a Bizottság 2008-as javaslata vizsgálta. A RoHS 2 azonban további változtatásokat is bevezetett: a „nyitott hatályt”, egy új, 11. kategória („A fenti kategóriák egyikébe sem tartozó egyéb elektromos és elektronikus berendezések”) bevezetése révén. E változtatások folytán az irányelv (a hatálya alól kifejezetten kizárt berendezéseken kívül) valamennyi elektromos és elektronikus berendezésre alkalmazható lett, és az elektromos és elektronikus berendezések szélesebb értelmezését tartalmazza, az elektromos áramtól való függőség új definíciója alapján. Ezeket a nyitott hatályt eredményező rendelkezéseket a RoHS 2-be történő beépítésükkor nem vetették alá külön vizsgálatnak.

A Bizottságnak felhatalmazása van arra, hogy megvizsgálja, szükség van-e az irányelv hatályának módosítására az elektromos és elektronikus berendezések meghatározása, illetve a RoHS 2 által a 2011-es átdolgozással bevezetett nyitott hatály révén lefedett termékcsoportok közül továbbiak kizárása tekintetében. A Bizottság elvégezte ezt a vizsgálatot, és számos olyan kérdést határozott meg a RoHS 2 hatálya kapcsán, amelyet kezelni kell annak megakadályozása érdekében, hogy a jogszabály nem kívánt hatásokkal járjon.

A Bizottság javaslata hiányában 2019. július 22. után az alábbi problémák merülnének fel:

- a másodlagos piaci műveletek (pl. újraértékesítés, használttermékpiacon) tilalma az irányelv hatálya alá újonnan bekerült elektromos és elektronikus berendezések esetében, más néven „hard stop”;
- annak a lehetőségnek a megszűnése, hogy bizonyos, újonnan az irányelv hatálya alá került elektromos és elektronikus berendezéseket, amennyiben azok a szóban forgó dátum előtt kerültek legális piaci forgalomba, pótalkatrészekkel javítsanak;
- a kábellel csatlakozó nem közúti mozgó gépek eltérő (torzulást okozó) kezelése az egyébként azonos, de akkumulátorral vagy motorral működő (a RoHS hatályából jelenleg kizárt) gépekhez képest;
- az orgonák uniós piacon való forgalomba hozatalának de facto betiltása (mivel ezek a kívánt hanghatás elérése érdekében használt ólom miatt nem felelnek meg a RoHS-nek).

Ez a négy probléma hátrányosan érintheti az EU piacát, a gyártókat és a polgárokat, és gazdasági, környezeti, társadalmi és kulturális szempontból negatív hatást válthat ki.

A Bizottság javaslata ezért foglalkozik a hatályhoz kapcsolódó azon problémákkal, amelyek nem oldhatók meg anyaghelyettesítéssel, mentességekkel vagy iránymutatással. Ide tartoznak például az egyes termékcsoportoknál tapasztalható állandó megfelelési problémák vagy azok az esetek, amikor a hatályra vonatkozó rendelkezések piaci torzulásokat okoznak, konkrétan:

- másodlagos piaci műveletek az olyan, a RoHS 2 hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezéseknél, amelyekre a RoHS 1 hatálya nem terjedt ki;
- pótalkatrészek az olyan, a RoHS 2 hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezéseknél, amelyekre a RoHS 1 hatálya nem terjedt ki;
- trakciós meghajtású, kábellel csatlakozó nem közúti mozgó gépek;
- orgonák.

A javaslat emellett foglalkozik a RoHS 2 végrehajtásából leszűrt tanulságokkal, valamint annak általános céljaival és a jogi egyértelműsége vonatkozó követelményekkel.

Ez a kezdeményezés nem része a REFIT programnak.

Összhang a meglévő szakpolitikai rendelkezésekkel

Azzal, hogy a másodlagos piaci műveletekkel is foglalkozik, a javaslat teljes koherenciát teremt a RoHS 2 és az EU termékszabályozásra vonatkozó általános elvei között. Mindenekelőtt arról van szó, ahogy a termékekre vonatkozó uniós szabályozásról szóló és a piaci forgalomba hozatalnak az EU termékszabályozásában betöltött szerepéről horizontális útmutatást nyújtó útmutatóban¹ áll, hogy a piacon hozzáférhetővé tett termékeknek „a forgalomba hozatal pillanatában kell megfelelniük a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályoknak. Így az Unióban gyártott új termékeknek és a harmadik országokból importált minden – új vagy használt – terméknek meg kell felelnie a forgalomba hozatal, azaz az uniós piacon történő első forgalmazás időpontjában hatályos uniós harmonizációs jogszabályok rendelkezéseinek. Az egyszer már forgalomba hozott, megfelelő termékeket később további szempontok figyelembevételével, még az alkalmazandó jogszabályok vagy harmonizált szabványok felülvizsgálata esetén is lehet forgalmazni a szállítási lánc teljes hosszán, amennyiben a jogszabályok másképp nem rendelkeznek.” A piacon való hozzáférhetővé tétel és a forgalomba hozatal fogalmát a RoHS 2 meghatározza. A másodlagos

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:C:2016:272:TOC>

piaci műveletek, például az elektromos és elektronikus berendezések újraértékesítése, amely magában foglalhat javítást, alkatrészcserét, felújítást és újrafelhasználást, a legtöbb (bár nem az összes) elektromos és elektronikus berendezés esetében már megengedettek.

- (1) A RoHS 2 lehetőséget ad arra, hogy azokat az elektromos és elektronikus berendezéseket, amelyekre a RoHS 1 hatálya nem terjedt ki, de amelyek nem felelnének meg a RoHS 2-nek, 2019. július 22-ig továbbra is hozzáférhetővé tegyék a piacon. Ez után a dátum után azonban az irányelv rendelkezéseinek meg nem felelő elektromos és elektronikus berendezéseknek mind az első piaci forgalomba hozatala, mind pedig a másodlagos piaci műveletek (pl. újraértékesítés) tiltva lesznek. A másodlagos piaci műveleteknek ez az egyértelmű tilalma az orvostechikai eszközöket, a felügyeleti és vezérlő eszközöket, valamint az irányelv hatálya alá újonnan bekerült egyéb elektromos és elektronikus berendezéseket érinti. A másodlagos piaci műveleteknek ez az akadályozása nincs összhangban az EU termékszabályozásának általános harmonizációjával. A Bizottság ezért javasolja, hogy ne alkalmazzák a tilalmat a másodlagos piaci műveletekre.
- (2) A RoHS 2 létrehoz egy kivételt (az anyagokra vonatkozó általános korlátozás alól) az elektromos és elektronikus berendezések fokozatosan a hatálya alá kerülő csoportjai vonatkozásában, a javításukhoz, újrahasználathoz, funkcionális frissítésükhöz vagy kapacitásuk javításához felhasznált kábeleket és cserealkatrészeket illetően. Újonnan az irányelv hatálya alá kerülő elektromos és elektronikus berendezések azonban az orvostechikai eszközöktől, illetve a felügyeleti és vezérlő eszközöktől eltekintve nem szerepelnek a felsorolásban. Ez oda vezet, hogy 2019. július 22. után nem lehet pótalkatrészeket használni, és hogy indokolatlanul megkülönböztetnek bizonyos termékcsoportokat. A Bizottság ezért javasolja, hogy vezessenek be egy külön rendelkezést, amely kizárja a pótalkatrészeket az anyagokra vonatkozó korlátozásból, hogy bármikor lehetséges legyen a RoHS 2 hatálya alá tartozó és az EU piacán forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések javítása.
- (3) A RoHS 2 tízféle konkrét berendezést sorol fel, amelyre nem vonatkoznak a „nyitott hatályt” érintő rendelkezések. Az ezek hatálya alól kizárt egyik ilyen berendezésfajta a „kizárólag szakmai használatra rendelkezésre bocsátott, nem közúti mozgó gépek”, csak olyan gépeket foglal magában, amelyek fedélzeti energiaforrással rendelkeznek. Ez a rendelkezés oda vezet, hogy minden más szempontból azonos géptípusok két különböző szabályozási rendszer alá tartoznak, pusztán azért, mert az energiaforrásuk különböző (fedélzeti, illetve külső). A Bizottság javasolja, hogy módosítsák a *kizárólag szakmai használatra szánt nem közúti mozgó gép* fogalom meghatározását úgy, hogy az magában foglalja a trakciós meghajtású gépeket is.
- (4) A Bizottság javasolja emellett, hogy helyettesítésre alkalmas alternatívák híján vegyék fel az orgonákat is a kizárt berendezések listájára.

A RoHS 2 keretében az anyagokra vonatkozó korlátozás alóli mentességeknek meghatározott, korlátozott időtartamúaknak kell lenniük, ezért kezdő- és végdátumok vannak megadva, vagy konkrétan (a III. és IV. mellékletben szereplő tételeknél), vagy indirekt módon, maximális

érvényességi időtartamok révén (az 5. cikk (2) bekezdésében). Az 5. cikk jelenlegi (2) bekezdése értelmében azonban a 11. kategóriára nincs meghatározva maximális érvényességi időtartam.

Noha az 5. cikk (5) bekezdése nem határoz meg konkrét határidőt arra, hogy a Bizottságnak meddig kell határoznia az új mentességi kérelmekről, a mentességek megújítására irányuló kérelmekről a Bizottságnak legkésőbb 6 hónappal a mentesség lejárta előtt döntenie kell, ez pedig a gyakorlatban megoldhatatlannak bizonyult. Azzal a követelménnyel együtt, hogy a megújításra vonatkozó kérelmet legalább 18 hónappal a mentesség lejárta előtt be kell nyújtani, ez a határidő azt jelenti, hogy a Bizottságnak az érvényben lévő mentességek megújítására vonatkozó kérelmekről a kérelem benyújtásától számított tizenkét hónapon belül döntenie kell, kivéve, ha az adott körülmények ettől eltérő határidőket indokolnak. Ennek a határidőnek a betartása de facto lehetetlen, mivel egy megújítási kérelem elbírálási eljárása számos kötelező lépést tartalmaz. A határidő nem ad semmiféle többletértéket a megújítási kérelmek vizsgálatának jelenlegi átlátható eljárásához, és egy olyan határidő fenntartása, amelynek betartása a gyakorlatban kivihetetlennek bizonyult, az üzleti szféra és egyéb érintettek oldaláról nézve nem járul hozzá a kiszámíthatósághoz. Az üzletmenet folytonossága mindenképpen biztosított, hiszen a piaci szereplők számíthatnak arra, hogy egy érvényben lévő mentesség érvényben is marad, amíg a megújítási kérelemről határozatot nem hoznak. Ezért tehát törölni kell azt a rendelkezést, amely a Bizottság számára időkeretet határoz meg arra, hogy a mentességek megújítására irányuló kérelmekről döntsön.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

A jelenlegi javaslat alapján történő módosítások nem változtatnak a RoHS 2 alapvető megközelítésén és az egyéb jogszabályokkal való összhangján. A RoHS 2 és a REACH rendelet a szakpolitikák közötti kölcsönhatást tekintve összhangban vannak egymással. A REACH rendelettel való összhangot konkrét rendelkezés biztosítja mind az új anyagok korlátozása, mind pedig a korlátozás alóli mentességek megadása tekintetében.

A RoHS 2 emellett összhangban van egyéb, termékekkel kapcsolatos jogszabályokkal is, például az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel és az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel. Más uniós jogszabályok, például az orvostechikai eszközökről vagy a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról szólók adott esetben önálló kötelezettségeket tartalmazhatnak az elektromos és elektronikus berendezések használati szakaszáról, de nincs átfedés a RoHS 2 követelményeivel.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS, ARÁNYOSSÁG ÉS A JAVASLAT JOGI ELEMELI

A RoHS 2 és a jelen kezdeményezés jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke, amely a belső piac működését kívánja biztosítani a tagállami törvényekben, rendeletekben és közigazgatási rendelkezésekben lefektetett, erre vonatkozó rendelkezések egymáshoz való közelítésével.

A jelen javaslat által orvosolni kívánt problémák nem oldhatók meg a RoHS 2 hatályának módosítása nélkül, mivel azok a RoHS 2 hatályának és az ehhez kapcsolódó rendelkezéseknek a jelenlegi jogi megfogalmazásából erednek. Csak egy uniós szintű megoldás orvosolhatja a problémákat, mivel az EU piacon forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezésekben lévő veszélyes anyagok használatára vonatkozó korlátozást illető rendelkezések közvetlen hatással vannak az EU egységes piacára, és tagállami szinten nem dolgozhatók ki anélkül, hogy az torzuláshoz ne vezetne.

A javaslatok jelentik az egyetlen olyan szakpolitikai lehetőséget, amely teljes mértékben kezelni tudja az uniós egységes piac egészét érintő, azonosított problémákat. Nincs olyan egyéb szakpolitikai lehetőség, amely tartósan és teljes egészében megoldaná az azonosított problémákat, és garantálná a jogbiztonságot.

A hatásvizsgálati jelentés a javaslatok arányosságára vonatkozó megjegyzéseket is tartalmaz. Ez a kezdeményezés egy, az irányelvben előírt felülvizsgálathoz kapcsolódik. Az irányelv felülvizsgálata egy módosításról szóló irányelv révén történik, amelynek tartalmát az alábbiakban ismertetjük:

Az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdésének a) pontja a jelenlegi RoHS irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében az újonnan az irányelv hatálya alá került elektromos és elektronikus berendezések uniós piacon való hozzáférhetővé tétele kapcsán meghatározott átállási határidőt módosítja oly módon, hogy az megegyezzen a RoHS 4. cikkének (3) bekezdésében ugyanazon elektromos és elektronikus berendezések uniós piacon való forgalomba hozatala vonatkozásában megállapított megfelelési határidőkkel. Ez ugyanazt a megközelítést követi, mint amit a rendelkezésben már szereplő valamennyi egyéb termékcsoport esetében alkalmaztak. A módosítás biztosítja a jogi egyértelműséget és a következetességet, és megszünteti a másodlagos piaci műveletekre vonatkozó tilalmat, amelynek alapján ilyen műveletekre 2019. július 22. után az érintett termékek esetében nem lett volna lehetőség.

Az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja kizárja az orgonákat a RoHS 2 hatálya alól.

Az 1. cikk (2) bekezdése szélesíti a nem közúti mozgó gép meghatározását oly módon, hogy az a fedélzeti energiaforrással rendelkező gépek mellett magában foglalja hasonló, de kábellel csatlakozó trakciós meghajtású gépeket is. Ennek eredményeként a nem közúti trakciós meghajtású gépek kikerülnek a RoHS 2 hatálya alól.

Az 1. cikk (3) bekezdésének b) pontja rögzíti, hogy a javításhoz, újrahasználatához, funkcionális frissítéshez vagy kapacitásjavításhoz felhasznált kábelek, illetve cserealkatrészek valamennyi, újonnan az irányelv hatálya alá került elektromos és elektronikus berendezés esetében mentesek a korlátozások alól. Ez megfelel a többi termékcsoport esetében is követett megközelítésnek.

Az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontja meghatározza a „nyitott hatályt” eredményező 11. kategóriára (azaz a többi kategória egyikébe sem tartozó egyéb elektromos és elektronikus berendezésekre) alkalmazandó mentességekre vonatkozó maximális érvényességi időtartamot. A mentességek érvényességi időtartama a többi kategória vonatkozásában már meghatározásra került.

Az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontja megszünteti a Bizottságnak az érvényben lévő mentességek megújítását illető döntésére vonatkozó határidőt, tükrözve a gyakorlati tapasztalatokat és azt, hogy egy ilyen határidő a gyakorlatban nem jelent nagyobb biztonságot a kérelmezőknek.

3. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLATOK

Konzultáció az érdekelt felekkel

Az érdekelt felekkel a Bizottság három előkészítő tanulmányának² készítése során külön erre a célra szolgáló weboldalak segítségével konzultáció folyt; emellett 2012 és 2015 között az érdekeltek részvételével három 12 hetes nyitott konzultációra és négy ülésre került sor.

A Bizottság mintegy háromszáz szakértővel, tagállami képviselővel, iparági szövetséggel, elektromos- és elektronikusberendezés-gyártóval, környezetvédelemmel foglalkozó nem kormányzati szervezettel, tanácsadó céggel és intézettel, illetve más típusú szervezettel (pl. egyetemmel) vette fel a kapcsolatot. Mintegy negyven résztvevőtől érkezett válasz, amelyek nyilvánosan elérhetők. A válaszadók főként az üzleti szféra és az állami szervek képviselői közül kerültek ki.

Mikor arról kérdezték őket, hogy milyen megoldásokat szeretnének a szóban forgó problémákra, a legtöbb válaszadó az alábbiakat nevezte meg:

- a másodlagos piac problémájára: az újonnan az irányelv hatálya alá került elektromos és elektronikus berendezések másodlagos piaci műveleteire vonatkozó tilalom kiiktatása és az átmeneti időszak átalakítása ugyanaddig teljesítendő megfelelési követelménnyé;
- a pótalkatrészek problémájára: egy, a „gyártásazonos javítás”-ra vonatkozó rendelkezés beillesztése;
- a nem közúti mozgó gépek problémájára: a kábellel összekötött páros gépek kiemelése a RoHS hatálya alól;
- az orgonák problémájára: e hangszereknek az irányelv hatálya alóli kivonására vonatkozó rendelkezés.

Ezeket a lehetőségeket a Bizottság hatékony, eredményes és biztonságos megoldásoknak látta, így beépítette a javaslatába.

Hatásvizsgálat

2012 és 2015 között a Bizottság három vizsgálatot folytatott, emellett a tagállamok ide kapcsolódó tanulmányait is figyelembe vette. A hatásvizsgálati jelentés, melynek eredményeit a hatásvizsgálati összefoglaló lap rögzíti, pozitív véleményt kapott a Szabályozói Ellenőrzési Testületől.

A Bizottság által javasolt intézkedések megoldanák a négy azonosított problémát, és az alább tárgyalt előnyökhöz vezetnének; a negatív hatások korlátozottak vagy elhanyagolhatóak lennének.

Az, hogy **bizonyos elektromos és elektronikus berendezések vonatkozásában helyreáll a másodlagos piac és javul a pótalkatrészek hozzáférhetősége**, a következő pozitív hatásokkal jár majd:

- A költségek és az adminisztratív terhek csökkenése mind az üzleti szféra, ezen belül a kkv-k, mind pedig az állami szervek számára.

²

http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/studies_rohs4_en.htm

- Kedvező gazdasági hatás a javító iparágak és a másodlagos értékesítés terén nyíló további piaci lehetőségek révén.
- Kedvező szociális hatás, többek közt az EU kórházai esetében, amelyek 2019 után mintegy 170 millió eurót takarítanak meg annak köszönhetően, hogy fennmarad a használt orvostechikai eszközök újraértékesítésének és vásárlásának lehetősége.
- Környezetvédelmi előnyök azon keresztül, hogy összességében kevesebb hulladék képződik: az elektromos és elektronikus eszközök használata meghosszabbításának lehetősége későbbre halasztja azok élettartamának végét és ártalmatlanítását, késleltetve ezzel az ilyen berendezésekből képződő veszélyes hulladék keletkezését. A további pótalkatrészek gyártásából eredő környezeti hatás a legtöbb esetben elhanyagolható ahhoz az előnyhöz képest, amit a teljes berendezés használatban tartása jelent. Ez a rendelkezés az EU-ban évente több mint 3000 tonna veszélyes hulladék keletkezését akadályozza meg, ami támogatná a körforgásos gazdaságra vonatkozó kezdeményezést. Az elektromos és elektronikus berendezések hosszabb élettartama emellett további energia- és nyersanyag-megtakarítást is maga után vonna.

Az **orgonák kizárása** az irányelv hatálya alól segít elkerülni az ágazatban meglévő munkahelyek akár 90%-ának elvesztését, és 2025-ig akár évi 65 millió euró veszteséget. Ezzel emellett egy jelentős kulturális veszteség – az orgonák gyártásának, karbantartásának majd egyre inkább a használatának a megszűnése – is elkerülhető.

A **nem közúti, trakciós meghajtású mozgó gépek kizárása** az irányelv hatálya alól támogatja majd az iparág fejlesztését, és ezzel megszüntethető a gépek eltérő kezelésmódja okozta torzulás is. Az EU tisztítógép-ágazatában például a javaslat lehetővé teszi, hogy évi 14 000 kábelhez csatlakozó berendezést dobjanak piacra (ami 300 millió euró forgalmat jelent), kiküszöbölve annak a kockázatát, hogy ezeket a modelleket kivonják az EU piacáról. Emellett a javaslat csökkenti majd az üzleti szféra – ezen belül a kkv-k – és az állami szervek költségeit és szükségtelen adminisztratív terheit.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK ÉS EGYÉB ELEMEEK

Ez a jogalkotási javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló 2011/65/EK irányelv módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
 tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
 tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
 a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
 tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,³
 tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére,⁴
 a rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően,
 mivel:

- (1) Az Európai Parlament és a Tanács egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló 2011/65/EU irányelve⁵ 24. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Bizottság vizsgálja meg, hogy kell-e módosítani a 2011/65/EU irányelv hatályát a benne szereplő elektromos és elektronikus berendezések tekintetében, és adott esetben terjesszen elő jogalkotási javaslatot az ilyen berendezésekre vonatkozó bármely további kizárásról.
- (2) Az elektromos és elektronikus berendezésekhez kapcsolódó másodlagos piaci műveleteket – ide tartozik a javítás, az alkatrészcsere, a felújítás és az újrafelhasználás – a körforgásos gazdaság Unióban történő előmozdítása érdekében meg kell könnyíteni. Biztosítani kell az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmét, többek közt az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak környezetvédelmi szempontból megfelelő hasznosítása és ártalmatlanítása révén. A piaci szereplőkre háruló szükségtelen adminisztratív terheket el kell kerülni. A 2011/65/EU irányelv lehetőséget ad arra, hogy azokat az elektromos és elektronikus berendezéseket, amelyek nem tartoztak az Európai Parlament és a Tanács korábbi, 2002/95/EK irányelvének⁶ hatálya alá, de nem felelnének meg a 2011/65/EU irányelvnek, 2019. július 22-ig továbbra is hozzáférhetővé tegyék a piacon. Ez után a

³ HL C , , [...] o..

⁴ HL C , , [...] o..

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. június 8-i 2011/65/EU irányelve egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról (HL L 174., 2011.7.1., 88. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. január 27-i 2002/95/EK irányelve egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról (HL L 37., 2003.2.13., 19. o.).

dátum után azonban az irányelv rendelkezéseinek meg nem felelő elektromos és elektronikus berendezéseknek mind az első piaci forgalomba hozatala, mind pedig a másodlagos piaci műveletek tiltottak. A másodlagos piaci műveleteknek ez a tilalma nem áll összhangban az uniós intézkedések alapját képező, a termékekre vonatkozó szabályozások közelítésére vonatkozó általános elvekkel, ezért azt meg kell szüntetni.

- (3) Bizonyos réstermékcsoportokat ki kellene zárni a 2011/65/EU irányelv hatálya alól, mivel ezek bevonása elhanyagolható környezeti vagy egészségügyi előnyökkel járna, viszont megoldhatatlan megfelelési problémákat, illetve olyan torzulásokat hozna magával, amelyeket az említett irányelvben szereplő mentességi mechanizmus útján nem lehet eredményesen kezelni.
- (4) Az orgonák sípjai például egy speciális, ólomalapú ötvözet felhasználásával készülnek, amelyre eddig nem találtak egyéb alternatívát. A legtöbb orgona évszázadokig ugyanazon a helyen van, és cserélődési rátájuk elhanyagolható. az orgonákat ki kellene zárni a 2011/65/EU irányelv hatálya alól, mivel ha azok az irányelv hatálya alá tartoznának, az csak elhanyagolható mértékű előnnyel járna az ólom helyettesítése tekintetében.
- (5) A 2011/65/EU irányelv nem vonatkozik a kizárólag szakmai használatra rendelkezésre bocsátott, fedélzeti energiaforrással rendelkező nem közúti mozgó gépekre. A nem közúti mozgó gépek bizonyos típusai esetében azonban ugyanazon gyártósoron két változatot állítanak elő, amelyek között csak az energiaforrás (fedélzeti vagy külső) a különbség. Ezeket a változatokat az irányelv keretében ugyanolyan módon kellene kezelni. A külső energiaforrással működő, trakciós meghajtású nem közúti mozgó gépeket ezért ugyancsak ki kellene venni a 2011/65/EU irányelv hatálya alól.
- (6) Mivel az egyes veszélyes anyagok alkalmazásának korlátozása alóli mentességeknek csak meghatározott ideig kellene érvényben maradniuk, az érvényben lévő mentességek maximális érvényességi időszakát világosan meg kellene határozni az elektromos és elektronikus berendezések valamennyi szóba jöhető kategóriájára, így a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében szereplő 11. kategóriára is.
- (7) Mikor kérelmet nyújtanak be valamely mentesség megújítására, a Bizottságnak az érvényben lévő mentesség lejártá előtt legalább 6 hónappal meg kell hoznia döntését, kivéve, ha az adott körülmények ettől eltérő határidőket indokolnak. Az új mentességekre vonatkozó kérelmek esetében nincs határidő a Bizottság döntésére. A Bizottság Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, a 2011/65/EU irányelv értelmében a Bizottságra ruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskör gyakorlásáról szóló jelentése⁷ szerint ez a határidő a gyakorlatban megvalósíthatatlannak bizonyult, mivel a megújítási kérelmek elbírálási eljárása számos kötelező lépést tartalmaz. Miközben a határidő nem ad többletértéket a megújítási kérelmek vizsgálatának jelenlegi eljárásához, megvalósíthatatlansága révén bizonytalanságot jelent az üzleti szféra és más érdekelt felek számára. Az üzletmenet folytonossága biztosított, hiszen a piaci szereplők számíthatnak arra, hogy egy érvényben lévő mentesség érvényben is marad, amíg a megújítási kérelemről határozatot nem hoznak. A határidőre vonatkozó rendelkezést ezért el kell törölni.
- (8) Mivel ennek az irányelvnek a céljait – nevezetesen az emberi egészség védelméhez és az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak a bennük megtalálható veszélyes anyagok alkalmazásának korlátozása révén történő, környezetvédelmi

⁷

COM(2016) 215 final, 2016. április 18.

szempontból megfelelő hasznosításához és ártalmatlanításához való hozzájárulást – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, hiszen az egyes tagállamok által elfogadott jogszabályok és közigazgatási intézkedések közötti eltérések akadályokat jelenthetnek az uniós kereskedelem előtt és torzíthatják az Unió-beli versenyt, és így közvetlen hatással lehetnek a belső piacra, és ezért a probléma léptéke, valamint a hulladékhasznosításról és -ártalmatlanításról, illetve közös érdekű területekről, például az emberi egészség védelméről szóló egyéb uniós jogszabályokra való kihatásai miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/65/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (2) bekezdést el kell hagyni;
- b) a (4) bekezdés a következő k) ponttal egészül ki:
„k) orgonák.”.

2. A 3. cikk (28) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(28) „kizárólag szakmai használatra szánt nem közúti mozgó gép”: fedélzeti energiaforrással vagy trakciós meghajtással rendelkező gép, amelynek működtetése mobilitást, illetve folyamatos vagy részben folyamatos mozgást követel meg meghatározott munkavégzési helyek között, és kizárólag szakmai célra használható.”.

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az (1) bekezdést alkalmazni kell a 2014. július 22-én vagy azután forgalomba hozott orvostechikai eszközökre és felügyeleti és vezérlő eszközökre, a 2016. július 22-én vagy azután forgalomba hozott in vitro diagnosztikai orvostechikai eszközökre, továbbá a 2017. július 22-én vagy azután forgalomba hozott ipari felügyeleti és vezérlő eszközökre, továbbá minden egyéb elektromos és elektronikus berendezésre, amelyre a 2002/95/EK irányelv hatálya nem terjedt ki, és amelyet 2019. július 22-ét követően hoznak forgalomba a piacon.”

b) a (4) bekezdés a következő ea) ponttal egészül ki:

„ea) minden egyéb elektromos és elektronikus berendezés, amelyre a 2002/95/EK irányelv hatálya nem terjedt ki, és amelyet 2019. július 22. előtt hoznak forgalomba;” ;

4. Az 5. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés második albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A III. mellékletben 2011. július 21-ig felsorolt kivételek esetében a megújítható, maximális érvényességi időtartam – amennyiben nem határoznak meg rövidebb időtartamot – a következő:

- a) az I. melléklet 1–7. és 10. kategóriája esetén a 2011. július 21-ét követő öt év;
- b) az I. melléklet 8. és 9. kategóriája esetén a 4. cikk (3) bekezdésében meghatározott megfelelő időpontoktól számított hét év;
- c) az I. melléklet 11. kategóriája esetén a 2019. július 22-ét követő öt év.”
- b) az (5) bekezdésben a második albekezdés első mondatát el kell hagyni.

2. cikk

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [\[beírandó dátum: tíz hónappal ezen irányelv hatálybalépése után\]](#)-ig megfeleljenek. Az említett rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.
A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök